

Preek over Lukas 2: 1-20 NBG

Broeders, zusters, jongens en meisjes,

Zal ik jullie een geheim verklappen? Ik vind Kerst één van de moeilijkste dingen om over te preken..... Niet omdat het verhaal zo moeilijk is. Nee, dat valt wel mee. Het is niet moeilijk om te vertellen wat er gebeurt. Ik denk dat bijna iedereen wel ongeveer weet hoe het verhaal gaat. Alhoewel, sommige kinderbijbels en sommige liederen hebben er wel heel veel bij verzonnen. Daar heb ik pas nog een keer met de 16-plus catechisanten naar gekeken, wat staat er echt in de bijbel, en wat hebben we erbij verzonnen.

Maar nee, daar ligt het probleem niet. Preken over Kerst is vooral moeilijk omdat het altijd over hetzelfde verhaal gaat. De geboorte van de Here Jezus, Maria en Jozef op weg naar Bethlehem, de herberg waar geen plaats is, de herders in het veld, de wijzen uit het Oosten. En ieder jaar zingen we weer dezelfde vertrouwde liederen. Het is niet echt kerst als we niet echte kerstliederen zoals 'Stille Nacht' of 'Ere zij God' zingen. En het is geen echte kerstdienst als we niet Lukas 2 lezen en vandaar uit datzelfde verhaal vertellen, alles hetzelfde, maar dan toch weer het liefst op een beetje een spannende manier. Alsof we het voor de allereerste keer horen. En dat is niet makkelijk om te doen.

Bovendien, en dan hebben we natuurlijk ook duizend keer gehoord, zijn er heel veel dingen die de aandacht een beetje van de echte betekenis van Kerst afhouden. Het gaat niet om die boom, het gaat niet om de kerstman, het gaat niet om kadootjes, het lekkere eten, het gaat zelfs niet om het kerststalletje, maar ook dat is al zo vaak verteld, dat ik eigenlijk helemaal geen zin heb om het daar over te hebben.

De kunst is om in een kerstdienst dwars door al die buitenkant-dingetjes heen te prikken en uit te komen waar het met Kerst ècht om gaat. Dat wil ik dus vanmorgen ook maar weer samen met jullie proberen. En ik hoop echt dat het jullie allemaal mag lukken om daarin met me mee te gaan.

Het eerste wat ik wil zeggen over Kerst is dat het echt gebeurd is! Misschien is het goed om je te realiseren dat Lukas, de schrijver van het kerstverhaal, een arts is. Hij is een geleerd man. Maar Lukas heeft zijn verhaal niet zo maar even uit de losse pols geschreven. Hij heeft eerst nauwkeurig onderzoek gedaan, zo schrijft hij in de eerste

verzen van z'n Evangelie. Hij heeft ooggetuigen gesproken en heeft ook steeds gecontroleerd of alle verhalen wel kloppen.

Lukas heeft trouwens twee bijbelboeken geschreven. Het 'Lukas Evangelie' en het boek 'Handelingen der apostelen'. Allebei de boeken zijn gericht aan een meneer met de deftige naam Theofilus. Aan het begin van het Lukas Evangelie geeft Lukas aan waarom hij het boek heeft geschreven. Hij schrijft aan meneer Theofilus dat het zijn verlangen is dat Theofilus de betrouwbaarheid zou erkennen van de zaken waarvan hij onderricht is. Met andere woorden:

Theofilus, alles wat ik schrijf in dit boek is waar. Ik ben een dokter en ik weet ook best hoe kindertjes geboren worden, maar het is echt waar dat Maria een kind heeft gekregen van de Heilige Geest.

Theofilus, ik ben een geleerde, maar toch zijn er een heleboel dingen gebeurd die we met ons verstand niet snappen. Die engelen zijn echt verschenen, die wonderen die Jezus deed zijn echt gebeurd. Wat ik vertel is echt, is betrouwbaar.

Als we het over Kerst hebben moeten we dat goed beseffen. Kerst is niet alleen een romantisch verhaaltje over engelen die 'vrede op aarde' zingen, waarbij het niet uitmaakt of het echt gebeurd is of niet, als we maar een fijn kerstgevoel krijgen, wat dat ook mag betekenen, een fijn kerstgevoel.

Nee, Kerst is echte geschiedenis. Zo indrukwekkend dat we nu nog altijd onze dagen tellen vanaf de dag dat de geboorte van Christus plaatsvond. We leven nu 2014 jaar na Christus, na Kerst. Waarschijnlijk is er wel een telfout gemaakt, maar dat doet niets af aan die waarheid. Toen, in het jaar nul, greep God in, in de wereldgeschiedenis. En dat brengt me meteen bij het tweede wat ik wil zeggen over Kerst.

Kerst is wereldnieuws! Als we zeggen dat Kerst echt gebeurd is, dan moeten we wel zeggen dat de komst van de Zoon van God in de wereld de meest indrukwekkende gebeurtenis is van de wereldgeschiedenis. Natuurlijk een geboorte is altijd een wonder. Wie is er nou niet van onder de indruk, zo'n baby'tje in de wieg, alles erop en eraan. Prachtig. Maar Kerst is anders. Niet dat het baby'tje in die kribbe er anders uitzag. Dat zie je wel op sommige schilderijen van vroeger. Dan lijkt het wel of het licht van het kindje afspat of dat het kindje bij de geboorte al een hemelse gelaatsuitdrukking had. Maar daar zegt de bijbel niets over. Het is juist een heel gewoon kind, net als alle kinderen van die tijd, een kind in doeken gewikkeld – wij zouden zeggen: een kind met een luier om - liggend in een kribbe, een voerbak voor

dieren. Wat juist opvalt is die eenvoud. Het bijzondere is niet wat je daar ziet in Bethlehem. Het bijzondere is dat God, de Schepper van de planeten en de melkwegstels, dat die God op aarde is verschenen in dit doodnormale kind. Die grote God werd zo klein als een mens maar kan zijn. *'Het Woord is vlees geworden'* noemt de bijbel dat. Dat is het wereldnieuws. Geen paleis, geen deftige kraamvisites, maar een voerbak met erom heen een aantal ruige herders. Stoere kerels, gewone jongens. Zulk gewoon volk, dat in de rechtbank een herder niet eens mag getuigen. Maar meteen laat God al zien dat Hij andere regels gebruikt. Hij laat juist deze herders getuige zijn van Zijn komst in de wereld. Dat mag trouwens ook iets zeggen over hoe God naar ons mensen kijkt, over hoe God naar jou kijkt. Wie in de maatschappij hoog in aanzien is, hoeft dat bij God helemaal niet te zijn. En andersom, de bijbel staat vol met verhalen over gewone – soms zelfs ongeletterde - mensen, die bij God hoog in aanzien zijn. Kerst laat ons Gods vaderhart zien. Bij die kribbe in Bethlehem houdt de Almachtige God open huis. Hij nodigt uit, Hij heet je welkom, Hij biedt je de kans om met Hem persoonlijk in contact te komen. En als ik dat gezegd heb, wil ik heel graag nog ergens anders op wijzen. Kerst staat namelijk niet op zichzelf. Je kunt Kerst nooit los zien van Goede Vrijdag en Pasen. Want dat Kind van Bethlehem kwam met een doel, kwam met een heilige opdracht. Want je kunt wel nagaan dat God de Zoon niet zo maar z'n hemelse heerlijkheid opgeeft om hier op aarde in een beestenstal terecht te komen. Daar moet je wel een goede reden voor hebben. En die reden is er: God wil mensen redden! En daar horen jij en ik bij. Wij leven in een wereld die is aangetast door het kwaad en de dood. Dat is geen goed nieuws, maar wel waarheid. Iedereen draagt hetzelfde virus in zich mee. Niemand uitgezonderd. Een virus dat ons ongeschikt maakt om naar Gods bedoelingen te leven. Maar ook een virus dat ons kapot maakt. We gaan er letterlijk aan dood. Zo staat het ervoor met de mens. En dat is slecht nieuws. Eigenlijk ziet het er hopeloos uit als er niet van bovenaf zou ingegrepen worden. En dat is exact de betekenis van Kerst – Goede Vrijdag en Pasen. Er is van bovenaf ingegrepen!

Het Kind van Bethlehem, dat zo vredig in de armen van z'n moeder Maria ligt heeft een loodzware opdracht te vervullen. Hij zal het kwaad en de dood moeten overwinnen, zodat wij mensen uit onze hopeloze toestand verlost kunnen worden. Kerst is het startschot van Gods grote reddingsoperatie. Een reddingsoperatie die zal uitlopen op de onschuldige dood van Jezus op Goede Vrijdag aan het kruis van

Golgotha. Een dag die 'goed' genoemd wordt, omdat het sterven van Jezus aan het kruis ons iets goeds heeft gebracht. Jezus nam onze schuld van ons af en nam het mee naar Golgotha, mee de dood in. Zijn sterven is onze redding!

Maar ik zei net al, Kerst kan ook niet los van Pasen gezien worden. Drie dagen na Goede Vrijdag, op zondagmorgen was het graf waarin Jezus gelegd was leeg. De dood kon Jezus niet vasthouden. Hij brak er dwars door heen. Daarvan vertellen alle vier evangelisten. Ook dokter Lukas, weet je nog, die zo nauwkeurig onderzoek naar de feiten heeft verricht, vertelt van Jezus' opstanding uit de dood. Ook voor de opstanding van Jezus geldt dat het een historisch feit is. En dat lege graf maakt alles anders. De bange discipelen worden dappere predikers. In vuur en vlam gezet door de Heilige Geest zijn ze de wereld ingetrokken en sinds die dag zijn er miljoenen mensen tot geloof gekomen in Jezus Christus. Het Kind van Bethlehem, die een Man van smarten werd, maar ook de grote Verlosser, die een Overwinnaar is over kwaad en dood! Die Here Jezus is nu in de hemel en de bijbel zegt dat Hij vandaar terug komt om Zijn verlossingswerk te voltooien. Want dan als Gods Zoon voor de tweede keer in deze wereld verschijnt zal er definitief afgerekend worden met het kwaad en de dood. Die woorden die de engel tot Maria sprak zullen dan in vervulling gaan. *Hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid en zijn koningschap zal geen einde nemen (1:33)*. En net zo zeker als de geboorte die de engel aankondigde heeft plaatsgevonden zal deze belofte uitkomen. Er komt een hele nieuwe wereld waar de dood niet meer zal zijn, waar geen ruimte meer zal zijn voor kwaad, geen ruimte voor ziekte, Hijzelf zal de tranen van onze ogen afwissen. Kijk en dat is nu Evangelie! Goed Nieuws! Er is dankzij Jezus' komst naar de wereld een weg terug uit de ellendige toestand waarin de mens was terecht gekomen. Daar sprak de engel ook van bij de herders in het veld. *U is heden de Heiland geboren*. Dat woord 'Heiland' betekent 'redder' of 'heelmaker'. Dat is precies wat Jezus kwam doen. Hij kwam ons redden uit onze verloren toestand. Wat kapot was, moet weer heelgemaakt worden. En daarom hebben we alle reden om vandaag Kerst te vieren, kerkdiensten te houden en met z'n allen God te eren en net als de engelen uit volle borst 'Ere zij God' te zingen. Dat goddelijke ingrijpen in onze gebroken toestand moet gevierd worden, ieder jaar weer. En laten we daar maar blij mee zijn: vandaag staan miljoenen mensen over de hele wereld stil bij die wonderlijke gebeurtenis in Bethlehem.

En zo mogen wij het ook doen vandaag hier in de kerk. Prachtig! Maar ik wil toch nog heel even met u kijken naar die woorden van die engel in de velden van Efratha. *U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here.....*

Ik heb net al stil gestaan bij dat woordje 'Heiland', 'Redder'. Nu wil ik graag nog stilstaan bij dat woordje 'U'. U voelt wel aan dat wij allemaal hier heel persoonlijk worden aangesproken. Jezus is de Heiland van de wereld, jazeker, maar is Hij ook uw Heiland. Jezus kwam om te sterven aan het kruis van Golgotha, maar gelooft u ook dat het Uw persoonlijke zonden zijn die Hij droeg. Jezus stond op uit de dood, maar gelooft U dat Hij ook uw dood heeft verslagen. Jezus komt terug als Koning, maar gelooft U ook dat Hij voor U terugkomt en dat U ook mag delen in die heerlijke toekomst die Hij heeft beloofd. Dat zit allemaal opgesloten in dat ene woordje 'U'. Dat is heel persoonlijk. En daar kunnen en mogen we niet omheen. Ook vandaag niet. Hoe fijn en hoe feestelijk de dienst ook is en hoe gezellig het ook is met Kerst. Er zit een heel ernstige kant aan Kerst en dat is die vraag of u al weet of Jezus ook Uw persoonlijke Verlosser is. Kunt je dat weten dan? Ja, dat kan.

De komst van Jezus naar de aarde, is Gods geschenk aan een verloren wereld, Gods geschenk aan mensen, Gods geschenk aan u. En God zegt met Kerst tegen iedereen die het maar horen wil: *U is heden de Heiland geboren. Dat is mijn geschenk aan jou.* En wat doe je nu als een kado krijgt? Dan neem je dat kado aan, en zegt 'dank U wel'.

We hoeven dat Kado van God alleen maar aan te nemen. Dat wil zeggen dat we erkennen dat we onszelf niet kunnen verlossen, maar dat we toegeven dat we het nodig hebben dat iemand anders ons een entreebewijs levert voor die nieuwe wereld. Het is zeggen: *Heer, ik kan het niet. Wilt U het voor mij doen? Wilt U al het kwaad van Mij afnemen?* Maar ook: *Ik wil vanaf nu Uw volgeling zijn, ik wil bij U horen!*

Kijk, en als je zo dat Grote Kerstkado van God hebt aangenomen, dan kan het niet anders, dan dat je ander mens wordt. Dan is dat geen geschenk dat je eens per jaar van zolder haalt en oppoetst, zoals je met de kerstballen doet, maar dan is dat kado iets dat je hele leven gaat bepalen en doortrekken.

Gods kado van verlossing aannemen, betekent ook dat je jezelf als een kado aan Hem terug geeft. *Hier ben ik, neem mijn leven, laat het, Heer, toegewijd zijn aan Uw*

eer....

Wie zo de Here Jezus heeft leren kennen, kent het verlangen dat anderen Hem ook leren kennen. Gods verlangen is dat iedereen in de kerk en buiten de kerk dat geschenk van verlossing aanneemt. Wie de rijkdom van dat geschenk kent gunt dat ook aan een ander.

Niet omdat hij die ander afwijst omdat hij niet gelovig is, of minder gelovig is. Maar uit liefde. Omdat je zo dolgraag wil dat die ander ook die rijkdom mag leren kennen. En laten we wat dat betreft maar de hand ik eigen boezem steken. We hebben dat als kerkmensen lang niet altijd goed gedaan. We hebben heel vaak aan anderen onze afkeuring laten voelen. Jij voldoet niet, jij leeft anders dan wij vinden dat het hoort. Maar beste mensen, zo omgaan met anderen is fout!

God wil ons vandaag iets anders laten zien. Hij roept ons om in die kribbe te kijken. En dan niet oppervlakkig, maar goed kijken. Zie je dat Kind in die kribbe. Zo lief heb Ik jou. Ik hou zoveel van jou dat Ik om jou te redden mijn eigen lieve Kind geef. O ja, ik weet het, een enorme prijs. Ik weet wat ze met Hem gaan uitspoken straks. Ik zal Hem over moeten geven in de handen van de beulen. Maar het moet zo....een andere weg is er niet.

En daarom wil ik jou vragen om vanaf nu jouw hand in Mijn hand te leggen. Ga met me mee naar Mijn toekomst. Want nu is het mogelijk, omdat in Bethlehem Christus onze Heiland en Heer is geboren. Hij zal miljoenen eens zaligen. Mag ik eens vragen: hoe is dat met jou, ben jij al één van die miljoenen. AMEN

December 2014

G.P. Hartkamp

Wapenveld